

Espoon kaupunki

kirjaamo@espoo.fi

Viite Lausuntopyyntö 5.10.2021, Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelma 2021-2030.

Lausunto, Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelma 2021-2030.

Espoon kaupunki pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2021-2030. Lausunnot oli määräaika 1.11.2021, johon pyydettiin ja saatiin jatkoaikaa 5.11.2021 saakka.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa lausuntonaan seuraavaa.

ELY-keskus pitää hyvänä, että kehittämissuunnitelma on laadittu koko HSY-alueelle ja siten kuntien vesihuollon ja maankäytön suunnitelmat voidaan tarkastella ja yhteensovittaa laajalla alueella. Lisäksi kehittämissuunnitelma edistää osaltaan myös yhteistyötä HSY-alueen ulkopuolella olevien naapurikuntien kanssa.

HSY-alueen kehittämissuunnitelma on luonut hyvän pohjan kuntakohtaisille vesihuollon kehittämissuunnitelmille. Suunnitelma toimii hyvänä välineenä kuntien vesihuoltolain 5§ mukaisen kunnan vesihuollon yleisen kehittämisvelvoitteen täyttämässä. Vesihuollon yleinen kehittämisvelvollisuus on vesihuoltolain mukaisesti kunnalla, joten kuntien vaikutus suunnitelmaan tulee olla keskeisessä asemassa.

Kehittämissuunnitelmassa on hyvin tuotu esille maankäytön suunnittelu, toteutunut ja suunniteltu yhdyskuntakehitys. Kehittämissuunnitelma antaa hyvää taustamateriaalia vesihuoltolain mukaisten toiminta-alueiden määrittelyyn. Vesihuoltolain muutoksella 2014 korostettiin vesihuollon ja maankäytön suunnittelun yhteyttä. Toiminta-alueiden kattavuus liitettiin toteutuneeseen tai suunniteltuun yhdyskuntakehitykseen.

4.11.2021

Hallituksen esityksessä vesihuoltolain muuttamiseksi (HE 218/2013 vp) todetaan suunnitellun yhdyskuntakehityksen huomioimisesta:

"Pykälän muuttamisen tarkoituksena olisi edistää toiminta-alueiden ennakoivaa määrittelyä ja alueidenkäytön suunnitelmallisuutta. Tässä tarkoituksessa toiminta-alueiden kattavuus sidottaisiin paitsi toteutuneeseen myös suunniteltuun yhdyskuntakehitykseen.

Suunnitellun yhdyskuntakehityksen arvioinnissa otettaisiin huomioon alueidenkäytön suunnitelmat sekä niiden ennakoitu toteutuminen. Kunnan tulisi omaksua ennakoiva näkökulma jo 5 §:ssä tarkoitettuun vesihuollon kehittämiseen. Toiminta-alueiden ennakoiva määrittäminen ei vaikuttaisi oikeudellisesti sitovalla tavalla vesihuoltoverkoston rakentamisen aikatauluun, vaan tämä määräytyisi edelleen 9 §:ssä tarkoitettun vesihuoltolaitoksen huolehtimisvelvollisuuden perusteella."

Uudenmaan ELY-keskus tulee toiminta-alueausunnoissa kiinnittämään huomioita toiminta-alueiden ennakoivaan määrittelyyn lain tavoitteiden mukaisesti. HSY-alueen kuntien toiminta-alueausunnoissa ELY-keskus on todennut mm.: *"Päätöksessä tulee ottaa paremmin huomioon suunniteltu yhdyskuntakehitys pidemmällä aikaperspektiivillä, jotta toiminta-alue olisi tulevia vuosia paremmin ennakoiva. Nyt toiminta-alueen laajeneminen on esitetty vain vuodelle 2020 ja vuosille 2021-2022 on esitetty alustava laajeneminen. Toiminta-alueen alustava laajeneminen tulisi sisällyttää toiminta-alueeseen tavoiteaikatauluineen VHL 8 §:n mukaisesti."*

Kehittämissuunnitelmassa on vesihuollon kehittämisalueiden priorisointiin ja vesihuollon järjestämisvelvollisuuden analysointiin käytetty menetelmää, jossa annetaan painoarvo terveydensuojelullisille ja ympäristönsuojelullisille syille sekä suurehkon asukasjoukon tarpeelle. Tällaista analyysiä voidaan käyttää suuntaa antavana työkaluna, mutta lopullinen vesihuoltolain mukainen järjestämisvelvollisuuden arviointi tulee tehdä vesihuoltolain periaatteiden mukaisesti, jolloin jo vain yksi edellä mainituista syistä voi aiheuttaa järjestämisvelvollisuuden. Tämä asia on hyvä tuoda esille myös kehittämissuunnitelmassa.

Vesihuoltoverkoston laajeneminen tulisi perustua vesihuoltolain mukaisten toiminta-alueiden määrittelyyn ja järjestämisvelvollisuuden periaatteisiin. Vesihuoltolain toiminta-alueen määrittely ei siten ole riippuvainen liittymishalukkuudesta tai vuosittaisesta laitoksen budjetoiduista määrärahoista, joita kehittämissuunnitelmassa käsitellään, vaan vesihuollon järjestämisen tarpeesta vesihuoltolain mukaisesti. Kuntien tulee määritellä nämä laajenemisalueet toiminta-aluepäätöksissä vesihuoltolain periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

4.11.2021

Maankäytön suunnitelmat on tuotu kehittämissuunnitelmassa hyvin esille ja ELY-keskus toivoo tiivistä kaavoitus- ja vesihuoltosektorin yhteistyötä kaupungin sisälläkin. ELY-keskus toteaa, että myös kaavoituksesta poikkeava rakentaminen voi tuoda paineita vesihuollon rakentamiselle.

Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa, että kehittämissuunnitelmassa huomioidaan vuonna 2021 valmistunut *Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelma* ja siinä esitetyt asiat mm. *Suomen vesihuollon visio: Vastuullinen vesihuolto 2030 ja hyvän vesihuollon kriteerit ja niiden käyttöönotto*. (Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelma: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163046>). Lisäksi kehittämissuunnitelmassa olisi hyvä tuoda esille tällä hetkellä laadittavana oleva itäisen- ja eteläisen Suomen vesihuoltostrategia 2050 ja sen pohjalta laadittava Uudenmaan alueen toimenpideohjelma.

Yksikön päällikkö

Timo Kinnunen

Johtava vesitalousasiantuntija

Ilkka Juva

JAKELU (sähköpostilla) Espoon kaupunki, kirjaamo (kirjaamo@espoo.fi)

Tämä asiakirja UUELY/4563/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/4563/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Juva Ilkka 04.11.2021 16:46

Ratkaisija Kinnunen Timo 04.11.2021 17:08